

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU

HISTORIA

Rok szkolny 2023/24

Klasy III

Nazwa programu-„Poznać przeszłość” Program nauczania historii dla klasy trzeciej liceum ogólnokształcącego i technikum

Podręcznik : *Poznać przeszłość 3 - Nowa Era*

Wymagania na poszczególne oceny

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- w pełnym stopniu opanował zagadnienia określone w podstawie programowej,
- swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią, wraz z treściami znacznie wykraczającymi poza program nauczania;
- trafnie sytuuje i synchronizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);
- wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;
- prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;
- potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postaci, zjawiska i wydarzenia;
- w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;
- potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;
- samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami ujętymi w podstawie programowej;
- bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią;
- swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;
- umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;
- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;
- sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;
- pracując w zespole, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, przypominając innym członkom grupy o zadaniach do wykonania oraz wspierając ich wysiłki;
- wnosi pozytywny wkład w pracę zespołu poprzez przestrzeganie zasad współpracy i okazywanie szacunku kolegom i ich pomysłom.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;

- w zasadzie poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;
- potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułować oceny i wnioski;
- interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- stara się być aktywnym na zajęciach;
- podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- pracując w zespole, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;
- zwykle szanuje poglądy i zdanie innych i jest zdolny do kompromisu.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo-skutkowe;
- w niewielkim zakresie i w pełni poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- pracując w zespole, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- wykazuje aktywność pod wpływem perswazji innych członków grupy.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi odtworzyć wiadomości konieczne, istotne dla dalszego kształcenia;
- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;
- pracując w zespole, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań;
- niechętnie angażuje się w pracę grupy, odrywając się od powierzonych zadań i nie przestrzegając zasad współpracy.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- wykazuje braki w opanowaniu podstawowej faktografii i terminologii;
- nie potrafi umiejscowić wydarzeń w czasie i przestrzeni oraz wskazać związków między omawianymi faktami i wydarzeniami;
- nie podejmuje prób wnioskowania i oceniania lub czyni to nieumiejętnie i z poważnymi błędami;
- nie potrafi pracować w zespole, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje zadanej pracy, nie stara się o potrzebne materiały;
- nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków.

Zakres materiału: Poznać przeszłość 3

Dział	Uczeń:
System wiedeński w Europie	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy i świata, z uwzględnieniem podziału ziem polskich.

	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje funkcjonowanie systemu wiedeńskiego i charakteryzuje próby jego podważenia. • przedstawia przebieg rewolucji przemysłowej w Europie i Stanach Zjednoczonych oraz wskazuje jej najważniejsze konsekwencje społeczno-gospodarcze. • omawia najważniejsze prądy kulturowe oraz nurty ideowe I poł. XIX w., uwzględniając ich przedstawicieli. • wyjaśnia genezę i skutki Wiosny Ludów.
Ziemie polskie w pierwszej połowie XIX w	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację polityczną, społeczno-gospodarczą i kulturową Królestwa Polskiego, ziem zabranych, zaboru pruskiego i austriackiego. • wyjaśnia genezę powstania listopadowego i opisuje jego następstwa; • opisuje działania władz powstańczych, charakter toczonych walk oraz międzynarodową reakcję na powstanie. • wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania krakowskiego i opisuje jego skutki, z uwzględnieniem tzw. rabacji galicyjskiej; • opisuje następstwa Wiosny Ludów na ziemiach polskich i przedstawia udział Polaków w Wiosnie Ludów w Europie. • rozpoznaje i charakteryzuje dorobek kultury polskiej I poł. XIX w.
Europa i świat w drugiej połowie XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wojnę krymską i jej następstwa; • porównuje procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec w XIX w. • wyjaśnia przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych. • przedstawia przemiany gospodarcze w Europie i świecie, wymienia najważniejsze odkrycia naukowe i dokonania techniczne; charakteryzuje procesy migracyjne. • omawia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich, Stanów Zjednoczonych i Japonii. • charakteryzuje nowe prądy ideowe i kulturowe, ruch emancypacyjny kobiet, przemiany obyczajowe i początki kultury masowej; • wyjaśnia procesy demokratyzacji ustrojów państw Europy Zachodniej; • charakteryzuje różne formy zorganizowanej działalności robotników
Ziemie polskie w drugiej połowie XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia genezę powstania styczniowego i opisuje jego następstwa; • opisuje działania władz powstańczych, charakter toczonych walk oraz międzynarodową reakcję na powstanie; • charakteryzuje organizację polskiego państwa podziemnego w okresie powstania styczniowego, z uwzględnieniem roli jego przywódców, w tym Romualda Traugutta. • przedstawia problem uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z procesem uwłaszczeniowym w pozostałych zaborach; • wyjaśnia cele i porównuje metody polityki zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej (w tym ziem zabranych) – rusyfikacja, germanizacja, autonomia galicyjska; • charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców. • rozpoznaje przejawy odradzania się polskości na Górnym Śląsku, Warmii i Mazurach.

	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces formowania się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków i innych grup narodowych zamieszkujących tereny dawnej Rzeczypospolitej; dostrzega znaczenie języka, wiary, edukacji dla podtrzymania świadomości narodowej. • przedstawia genezę nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy), z uwzględnieniem ich przedstawicieli, w tym: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego i Wojciecha Korfańskiego • wyjaśnia genezę, charakter i skutki rewolucji w latach 1905–1907 w Królestwie Polskim. • wyjaśnia specyfikę polskiego pozytywizmu oraz twórczości młodopolskiej; • rozpoznaje dorobek kultury polskiej doby pozytywizmu i Młodej Polski; • wskazuje przykłady najwybitniejszych dzieł tworzonych „ku pokrzepieniu serc”; • rozpoznaje najważniejszych ludzi nauki oraz omawia ich dokonania.
I wojna światowa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu wojny, z uwzględnieniem procesu powstawania dwóch przeciwstawnych systemów sojuszy. • opisuje charakter działań wojennych na różnych frontach. • przedstawia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej w Rosji. • wyjaśnia okoliczności przystąpienia USA do wojny i ich rolę w konflikcie; • wyjaśnia przyczyny klęski państw centralnych i Rosji; • analizuje cywilizacyjne i kulturowe następstwa wojny; ocenia straty wojenne, wylicza społeczne i gospodarcze następstwa wojny. • charakteryzuje przykłady zaangażowania militarne Polaków podczas wojny, ze szczególnym uwzględnieniem losów Legionów. • omawia stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny; • przedstawia koncepcje polskich ugrupowań politycznych wobec nadciągającego konfliktu światowego; • analizuje umiędzynarodowienie sprawy polskiej (m.in. Akt 5 listopada, rolę USA i rewolucji rosyjskich, deklarację z 3 czerwca 1918 r.); • przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski.
Świat po I wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego; charakteryzuje słabe strony ładu wersalskiego; • charakteryzuje cele Ligi Narodów. • wyjaśnia znaczenie układów z Rapallo i Locarno dla ładu międzynarodowego; • wyjaśnia genezę powstania państwa sowieckiego i charakteryzuje jego politykę wewnętrzną i zagraniczną w okresie międzywojennym; • porównuje funkcjonowanie aparatu terroru w ZSRS i III Rzeszy. • charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy; • omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich.

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie układów z Rapallo i Locarno dla ładu międzynarodowego; • wyjaśnia genezę faszyzmu i charakteryzuje faszystowskie Włochy; • charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną III Rzeszy w latach 30.; • przedstawia ideologiczne, polityczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej; • wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego; • charakteryzuje politykę <i>appeasementu</i>. • rozpoznaje dorobek okresu międzywojennego w dziedzinie kultury i nauki.
<p>Druga Rzeczpospolita</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej (od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do małej konstytucji z 1919 r.). • charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów. • charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko-bolszewickiej; • porównuje kształt terytorialny I i II Rzeczypospolitej. • charakteryzuje ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r., • ocenia wpływ Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego oraz innych polityków na kształt II Rzeczypospolitej; porównuje ich wizje Polski. • wyjaśnia przyczyny przewrotu majowego, charakteryzuje jego przebieg oraz ocenia skutki ustrojowe (nowela sierpniowa, konstytucja kwietniowa z 1935 r.); • charakteryzuje życie polityczne w Polsce w czasie rządów sanacyjnych; • ocenia rolę wybitnych postaci w odbudowie niepodległej Polski i kształtowaniu jej ustroju; • zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski, Europy i świata w okresie międzywojennym. • charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń, uwzględniając zaborowe „dziedzictwo”; • charakteryzuje strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej, uwzględniając jego wielonarodowy, wielokulturowy i wieloreligijny charakter; • przedstawia i ocenia dokonania pierwszych lat odbudowy (m.in. reformy Władysława Grabskiego i unifikację państwa); • omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich; • charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej z lat 30. (m.in. reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego). • rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców; • charakteryzuje zróżnicowanie kulturowe II Rzeczypospolitej. • ocenia rolę wybitnych postaci w odbudowie niepodległej Polski i kształtowaniu jej ustroju;

	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia ideologiczne, polityczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej;• wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego;• wyjaśnia genezę paktu Ribbentrop-Mołotow i przedstawia jego postanowienia.
--	---

Wymagania edukacyjne są zgodne ze Statutem szkoły. Ocena roczna jest wystawiana przez nauczyciela.

Podpis nauczyciela:.....

.....

.....